

Γ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ Α.Ε.

Αλεξανδρουπόλεως 23 & Καισαρείας, 115 27 Αθήνα – Γ.Ε.ΜΗ. 006079401000
Τηλ.: 210 7756130, Fax: 210 7755960, e-mail: central@gk-consultants.gr

Ανασκόπηση

Λειτουργίας θυροφράγματος Κούλας και
Διαχείρισης στάθμης λίμνης Μικρής Πρέσπας

Έκθεση Έτους 2022

Ιούνιος 2023

Αγ. Γερμανός, Πρέσπα

Ανασκόπηση

Λειτουργίας Θυροφράγματος Κούλας και

Διαχείρισης στάθμης λίμνης Μικρής Πρέσπας

Έκθεση Έτους 2022

Εισαγωγή

Η παρούσα έκθεση ανασκόπησης της λειτουργίας του θυροφράγματος Κούλας και της διαχείρισης της στάθμης της Μικρής Πρέσπας αφορά στο διάστημα 1.1.2022–31.12.2022. Συντάχθηκε από το γραφείο Γ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ Α.Ε στα πλαίσια συνεργασίας του με την Εταιρία Προστασίας Πρεσπών (Ε.Π.Π.).

Ειδικότερα η έκθεση αναφέρεται στο σύνολο των χειρισμών του θυροφράγματος την προαναφερόμενη περίοδο, στον υπολογισμό της εκροής μέσω του θυροφράγματος Κούλας στη Μεγάλη Πρέσπα, στην παρουσίαση της μεταβολής της στάθμης της λίμνης Μικρής Πρέσπας και στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της διαχείρισης με βάση τους δείκτες του Σχεδίου-Οδηγού Αποκατάστασης και Διαχείρισης των Υγρών Λιβαδιών στη Λίμνη Μικρή Πρέσπα (2007 - 2012) που στη συνέχεια θα αναφέρεται και ως Σχέδιο-Οδηγός Διαχείρισης Μικρής Πρέσπας.

Για τις προτάσεις διαχείρισης του έτους 2022 λήφθηκαν υπόψη τα αναφερόμενα στον «Οδηγό Διαχείρισης της Υγροτοπικής Βλάστησης στη λίμνη Μικρή Πρέσπα 2022-2026¹» που εκπονήθηκε από την Εταιρία Προστασίας Πρεσπών στα πλαίσια του προγράμματος LIFE Prespa Waterbirds - LIFE15 NAT/GR/000936, 2021.

Όλες οι μετρήσεις στάθμης στη Μικρή Πρέσπα το 2022 έγιναν είτε από το τεχνικό προσωπικό της Ε.Π.Π. είτε από το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Πρεσπών (Φ.Δ.Ε.Πα.Π.).

Διαδικασία χειρισμών θυροφράγματος και όρια στάθμης

Οι χειρισμοί του θυροφράγματος, το οποίο αποτελείται από 4 κατακόρυφα κινούμενες μεταλλικές ασπίδες (πόρτες), πλάτους 1m, 2m, 3m και 3m αντίστοιχα, αποσκοπούσαν στην επίτευξη διακύμανσης της στάθμης της λίμνης όπως αυτή ορίζεται στην ΚΥΑ 28651 (ΦΕΚ 302/Δ/23-7-2009) απόσπασμα της οποίας δίδεται στο

¹ Μαλακού Μ., Αλεξάνδρου Ο., Κατσαδωράκης Γ., Κουσερή Ε., Νικολάου Χ., Νικολάου Λ., Παπανούση Φ., Παρισόπουλος Γ., Σακελλαράκης Φ.-Ν., 2021: *Οδηγός Διαχείρισης της Υγροτοπικής Βλάστησης στη λίμνη Μικρή Πρέσπα (2022-2026)*, σελ. 78. Αναφορά στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE Prespa Waterbirds (LIFE15 NAT/ GR/000 936). Εταιρία Προστασίας Πρεσπών, 2021.

Παράρτημα Α. Για το 2022 οι στόχοι διαχείρισης της στάθμης της λίμνης καθορίστηκαν στην Απόφαση 28/2022 του ΔΣ του Φ.Δ.Ε.Πα.Π. με βάση την εισήγηση της 15ης Συνεδρίασης της ΕΔΥ της 8ης Φεβρουαρίου 2022.

Γενικά η διαδικασία λήψης απόφασης για το άνοιγμα ή κλείσιμο των επί μέρους ασπίδων βασίζεται στα επιθυμητά όρια της στάθμης, στις μετρήσεις στάθμης των προηγούμενων ημερών και στην ανάλυση του ρυθμού μεταβολής της (ανοδικής ή καθοδικής) και στα μέσα υδρολογικά χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης περιόδου.

Όπως προαναφέρθηκε τα ειδικότερα όρια διακύμανσης της στάθμης κατά το 2022 εναρμονίστηκαν με τις Αποφάσεις του ΔΣ του Φορέα Διαχείρισης Ε.Πα. Πρεσπών που εγκρίθηκαν με την 28/2022 Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στην οποία αναφέρεται ότι «Εγκρίνεται ομόφωνα το πρακτικό της 15ης Συνεδρίασης της Επιτροπής Διαχείρισης Υγροτόπου».

Αναλυτικά στην 15η συνεδρίαση Επιτροπής Διαχείρισης Υγροτόπου Εθνικού Πάρκου Πρεσπών, Άγιος Γερμανός 8 Φεβρουαρίου 2022, διατυπώθηκαν οι παρακάτω προτάσεις διαχείρισης της λίμνης Μικρής Πρέσπας.

1. Εκπόνηση ενός στοχευμένου προγράμματος ενημέρωσης των φορέων της περιοχής (ΤΟΕΒ, Αγροτικές Ενώσεις, Συνεταιρισμοί κ.λπ., Δήμος Πρεσπών, Περιφέρεια) για τους κινδύνους από την εμφάνιση συνεχών ετών με ιδιαίτερα χαμηλές στάθμες στη λίμνη και την αναγκαιότητα λήψης μέτρων (άμεσων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων).
2. Ενδεδειγμένη τεχνο-οικονομική και περιβαλλοντική διερεύνηση από διεπιστημονική μελετητική ομάδα μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων εναλλακτικών λύσεων ενίσχυσης του υδάτινου δυναμικού της λίμνης οι οποίες, ενδεικτικά, μπορεί να αφορούν στην αύξηση των επιφανειακών εισροών με μερική εκτροπή της απορροής του ρέματος του Αγ. Γερμανού κατά τη χειμερινή περίοδο και όταν η παροχή του είναι μεγαλύτερη ενός ασφαλούς ορίου αναγκαίου για την καλή οικολογική λειτουργία των ποτάμιων οικοσυστημάτων που επηρεάζονται.
3. Διασυννοριακή συνεργασία για την εκτίμηση των επιπτώσεων στη λίμνη Μεγάλη Πρέσπα και λήψη μέτρων περιορισμού αυτών, καθώς οι δύο λίμνες αποτελούν ένα ενιαίο υδρολογικό σύστημα είναι απαραίτητη. Αρνητικές επιπτώσεις στο υδατικό ισοζύγιο της λίμνης Μεγάλη Πρέσπα με συνέπεια τη μείωση της στάθμης αυτής θα επηρεάσει άμεσα και σε σημαντικό βαθμό τη λίμνη Μικρή Πρέσπα, λόγω της αύξησης των υπόγειων απωλειών αυτής μέσω του ισθμού που τις διαχωρίζει, άρα προτείνεται να ενταθούν οι προσπάθειες για τη σύγκληση των σχετικών οργάνων για τη διαχείριση των νερών, τα οποία προβλέπονται στην Τετραμερή Συμφωνία για το Πάρκο Πρεσπών.
4. Αύξηση της ετήσιας ανώτατης στάθμης της λίμνης Μικρή Πρέσπα κατά 10 cm ήτοι +854,50 m (+850,70 m) όποτε αυτό καταστεί δυνατό, έτσι ώστε να υπάρχουν επαρκείς ποσότητες νερών στον υγρότοπο σε ενδεχόμενες συνεχόμενες ξερές χρονιές.
5. Προσδιορισμός των συντεταγμένων της ζώνης επίδρασης στις καλλιεργούμενες εκτάσεις της στάθμης της λίμνης Μικρή Πρέσπα στα +854,60 m (+850,80 m) και της στάθμης +851,00 m (+854,80 m) και η επί τόπου υλοποίηση της (σήμανση της) με στόχο την επίλυση του θέματος των πλημμυριζόμενων ιδιωτικών εκτάσεων με αγορά ή απαλλοτρίωση.
6. Η αύξηση της ετήσιας ανώτατης στάθμης κατά 20 cm - 40 cm από την υφιστάμενη ήτοι +854,60 m έως +854,80 m, αναλόγως της ζώνης επίδρασης, όταν αυτό είναι εφικτό τόσο από υδρολογική άποψη, όσο και από επιχειρησιακή άποψη (καταβολή αποζημιώσεων στους θιγόμενους ιδιοκτήτες)

7. Έκδοση πρόβλεψης ανώτατου ορίου στάθμης στις 30 Μαρτίου κάθε έτους ή 30 ημέρες πριν την σπορά μονοετών καλλιεργειών (π.χ. φασολιών)
8. Κατάργηση του καθορισμού ανώτατης στάθμης (854.15 m) την περίοδο κοπής της βλάστησης (μέσα Ιουλίου) στα υγρά λιβάδια όταν υπάρχουν επαρκείς ποσότητες νερού στη λίμνη
9. Καθορισμός κατωτάτης στάθμης άντλησης του αρδευτικού έργου, πέραν της οποίας θα διακόπτεται κάθε άντληση από τη λίμνη, με τροποποίηση της ΑΕΠΟ του έργου και την προσθήκη σχετικού Περιβαλλοντικού Όρου.
10. Διαχείριση του υδατικού δυναμικού των ρεμάτων που εκβάλλουν στη λίμνη Μικρή Πρέσπα και του ποταμού του Αγίου Γερμανού που εκβάλλει στην Μεγάλη Πρέσπα, με κύριο γνώμονα την εξασφάλιση πρωτίστως των οικολογικών λειτουργιών τους και των λιμναίων αποδεκτών τους. Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί στην ελαχιστοποίηση των ενεργειών που μειώνουν το υδάτινο δυναμικό είτε όλων των ρεμάτων/ποταμών, ανεξαρτήτως μεγέθους, είτε των λιμνών με εξαίρεση τα αναφερόμενα στην πρόταση.
11. Αποτροπή κάθε ενέργειας που ενδεχομένως θα αλλάξει την ποιότητα των υδάτων των λιμνών και ρεμάτων /ποταμών, καθώς και εφαρμογή δράσεων που στόχο έχουν τη μείωση της ρύπανσης και του ευτροφισμού σε κάθε υδάτινο αποδέκτη.
12. Για το 2022 ειδικότερα προτείνεται: Να διατηρηθεί η μέγιστη στάθμη της λίμνης Μικρή Πρέσπα στο υψόμετρο +854,40 - +854,50
13. Κατά το διάστημα από 10 έως και 20 Μαΐου να διατηρηθεί η στάθμη της Μικρής Πρέσπας κατά το δυνατό σταθερή ώστε να μην επηρεάζεται η αναπαραγωγή των ψαριών.
14. Να μην μειωθεί η στάθμη με άνοιγμα των θυροφραγμάτων, έτσι ώστε να φτάσει στο υψόμετρο +854,15 - +854,20 στα μέσα Ιουλίου του 2022 όπως καθοριζόταν τα προηγούμενα έτη.
15. Να ανοίγουν κατά προτεραιότητα τα δυο μεγάλα πλάτους θυροφράγματα (3 μέτρων), ώστε να περιορίζεται η διαφυγή των ψαριών από τη Μικρή Πρέσπα στη Μεγάλη Πρέσπα.
16. Η συνέχιση αναζήτησης των πόρων και των διαδικασιών για την υλοποίηση των Αποφάσεων του ΔΣ του ΦΔΕΠΑΠ με αριθμό 89/2019, 90/2019 και 91/2019 που αναφέρονται στην αρχή της παρούσας έκθεσης.

Οι προτάσεις της ΕΔΥ όπως αναγράφονται στο πρακτικό της 15ης ΕΔΥ εγκρίθηκαν ομόφωνα στην 184η Συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου με την Απόφαση 28/2022 του.

Διακύμανση στάθμης Μικρής Πρέσπας το έτος 2022

Κύρια χαρακτηριστικά διακύμανσης της στάθμης

Η διακύμανση της στάθμης το 2022 κινήθηκε σε σχετικά χαμηλά υψόμετρα και είχε περιορισμένο εύρος. Η διακύμανση της στάθμης κατά το 2022 παρουσιάζεται στο Σχήμα 1. Συγκριτικά στοιχεία και χρονοσειρές διακύμανσης της στάθμης δίδονται στα Σχήματα 2,3,4,5 και 6.

Δεν υπήρξε εκροή προς τη Μεγάλη Πρέσπα μέσω των 4 θυροφραγμάτων στην περιοχή Κούλας τα οποία διατηρήθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους κλειστά. Η στάθμη της λίμνης Μικρής Πρέσπας καθορίστηκε κυρίως από τις φυσικές εισροές και εκροές του συστήματος.

Στις αρχές του 2022 η στάθμη της λίμνης ήταν σε σχετικά χαμηλό για την εποχή υψόμετρο +853,61 (+849.79) m όπως φαίνεται στο Σχήμα 3 & 4 Το 1ο τετράμηνο καταγράφηκε μια τάση ανόδου της στάθμης η οποία στις 3/5/2022 ανήλθε στο +853,95 (+850,13) που αποτελεί και το μέγιστο υψόμετρο της για το 2022. Το μέγιστο υψόμετρο του 2022 αντιστοιχεί σε απόκλιση κατά 45 cm από τη στάθμη «στόχο» (+854,40m).

Η στάθμη στο τέλος του Μαΐου βρισκόταν στο +853,92. Η στάθμη την περίοδο 11/4/2022-24/6/2022 δηλαδή για διάστημα 74 ημερών παρέμεινε πρακτικά σταθερή (μεταξύ +853,90 και +853,95) όπως προκύπτει από το Σχήμα 1.

Στις 15/7/2022 η στάθμη ήταν στο + 853,78 ήτοι κατά 37 cm χαμηλότερα της αντίστοιχης στάθμης «στόχο» +854.15 η οποία είχε οριστεί ως ανώτατη επιθυμητή για τη διευκόλυνση κοπής της παραλίμνιας βλάστησης στα υγρά λιβάδια.

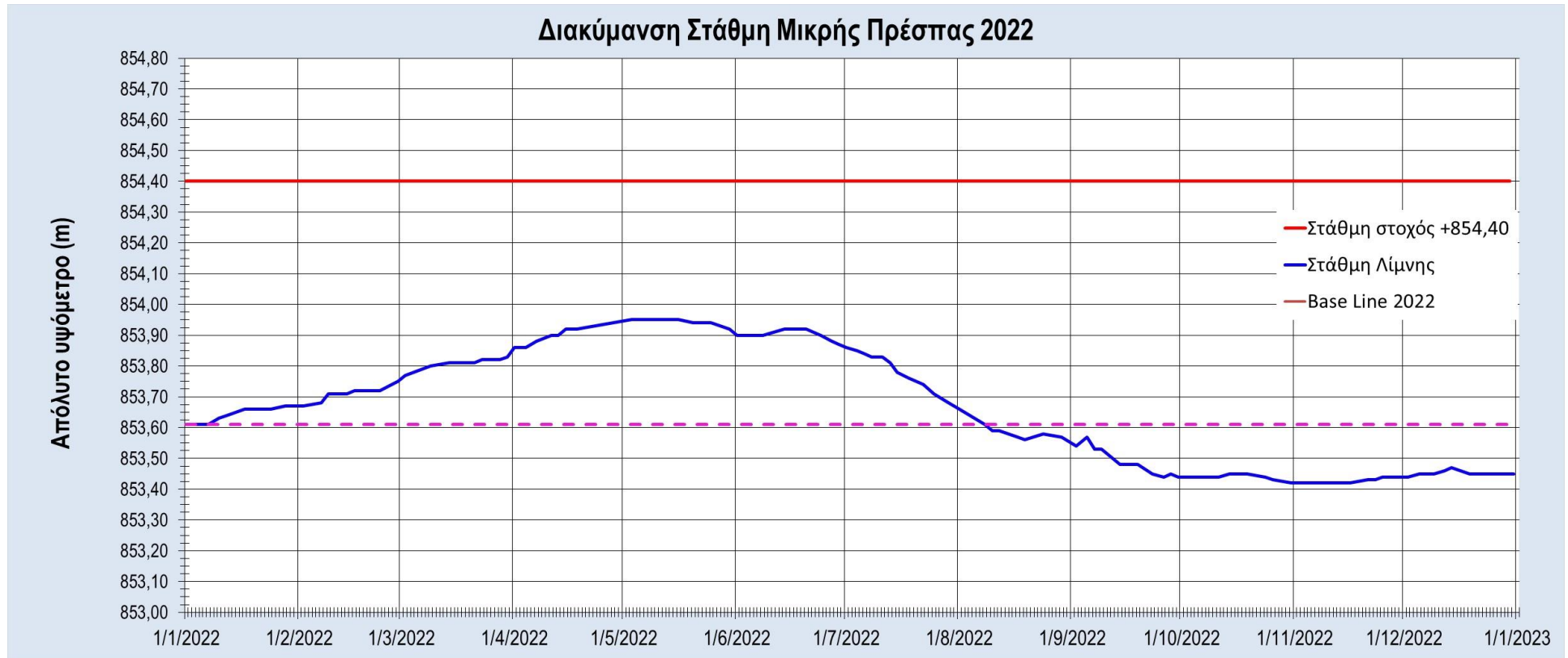
Η ελάχιστη στάθμη καταγράφηκε στις 31/10/2022 έως 16/11/2022 και ανήλθε στο +853,42 m. Στο τέλος του Δεκεμβρίου του 2022 η στάθμη ήταν στο υψόμετρο +853,45 m ήτοι 16 cm χαμηλότερα από την αρχή του έτους.

Τα κύρια χαρακτηριστικά της διακύμανσης της στάθμης το 2022 συνοψίζονται στον Πίνακα 1.

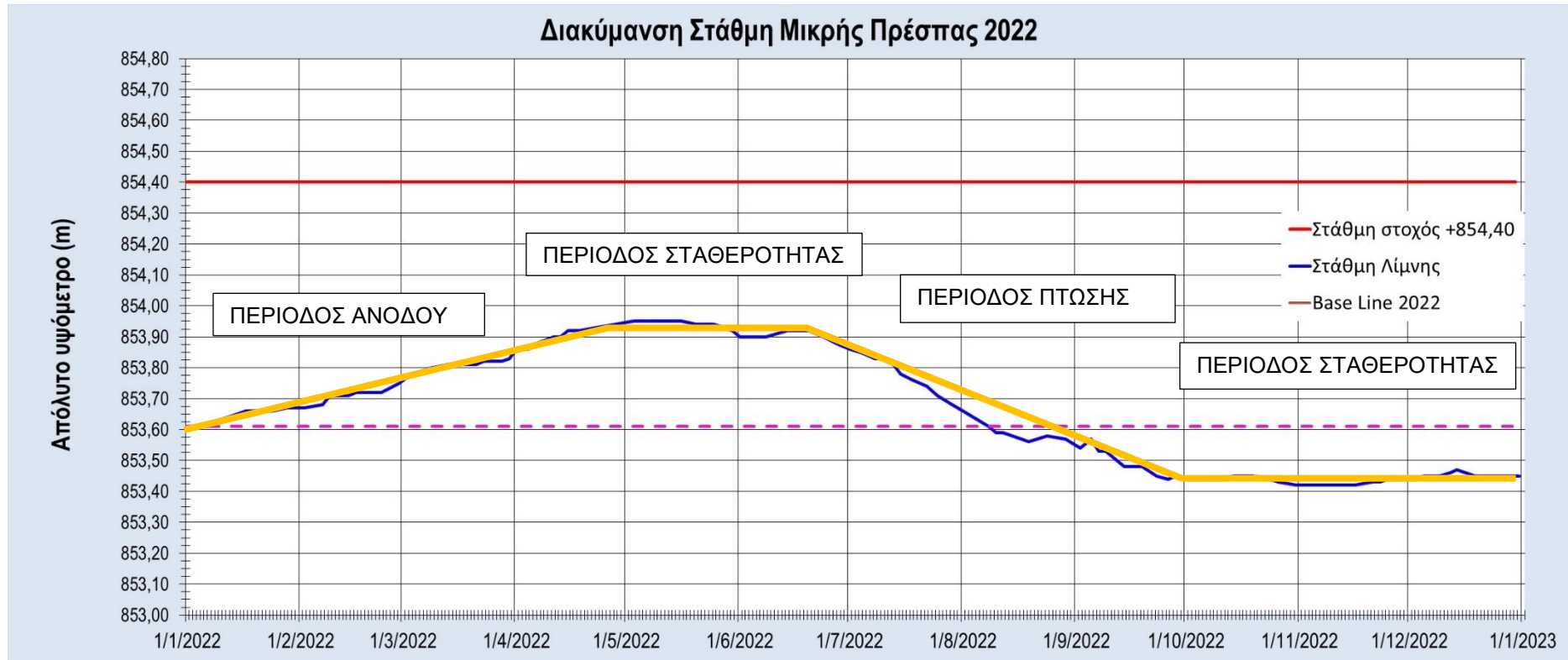
Πίνακας 1: Χαρακτηριστικά διακύμανσης στάθμης Μικρής Πρέσπα το 2022

Περιγραφή παραμέτρου	Υψόμετρο Στάθμης	Μονάδα	Ημερομηνία
Μέγιστη (μετρηθείσα) στάθμη	+ 853,95 (850,13)	m a.s.l	3/5/2022 - 16/5/2022
Ελάχιστη (μετρηθείσα) στάθμη	+ 853,42 (849,60)	m a.s.l	30/10/2022
Διαφορά Μέγιστης και Ελάχιστης στάθμης	0,53	m	
Στάθμη αρχή έτους 2022 (3/1/2022)	+ 853,61 (849,79)	m a.s.l	
Στάθμη Ά εξαμήνου (29/6/2021)	+853,87 (850,05)	m a.s.l	
Στάθμη τέλος 2022	+853,45 (849,63)	m a.s.l	
Διαφορά στάθμης αρχής έτους και μέγιστης τιμής	+0,53	m	
Διαφορά στάθμης αρχής και Ά εξαμήνου έτους	+0,26	m	
Διαφορά στάθμης αρχής και τέλους έτους	-0,16	m	

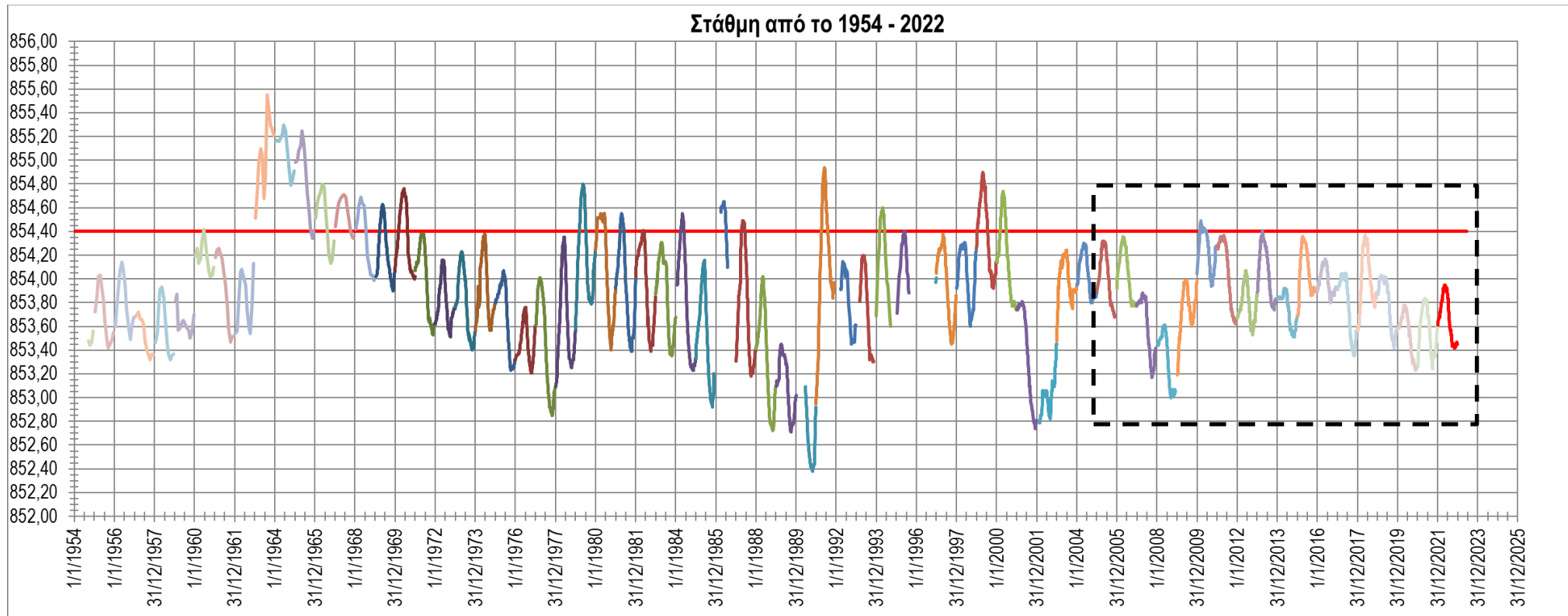
Χρονοσειρές των εκρών την περίοδο 2005-2022 δίδονται στα Σχήματα 7 και 8. Τα κατακρημνίσματα το 2022 στο σταθμό του ΕΑΑ της Κούλας δίδονται στον Πίνακα 2. Το ετήσιο σύνολό τους ανήλθε σε 331,4.mm

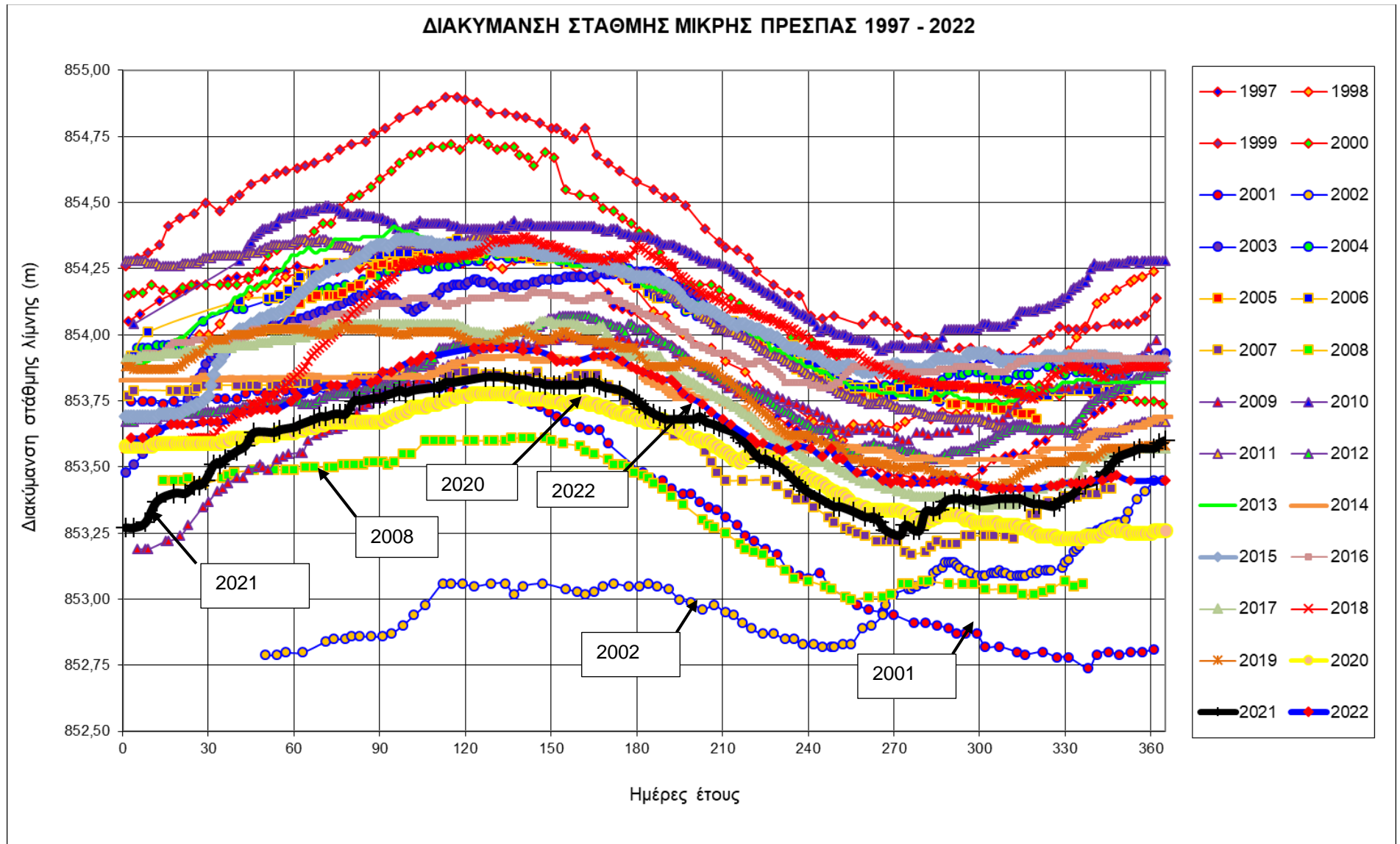
Σχήμα 1: Διακύμανση στάθμης Μικρής Πρέσπας το έτος 2022

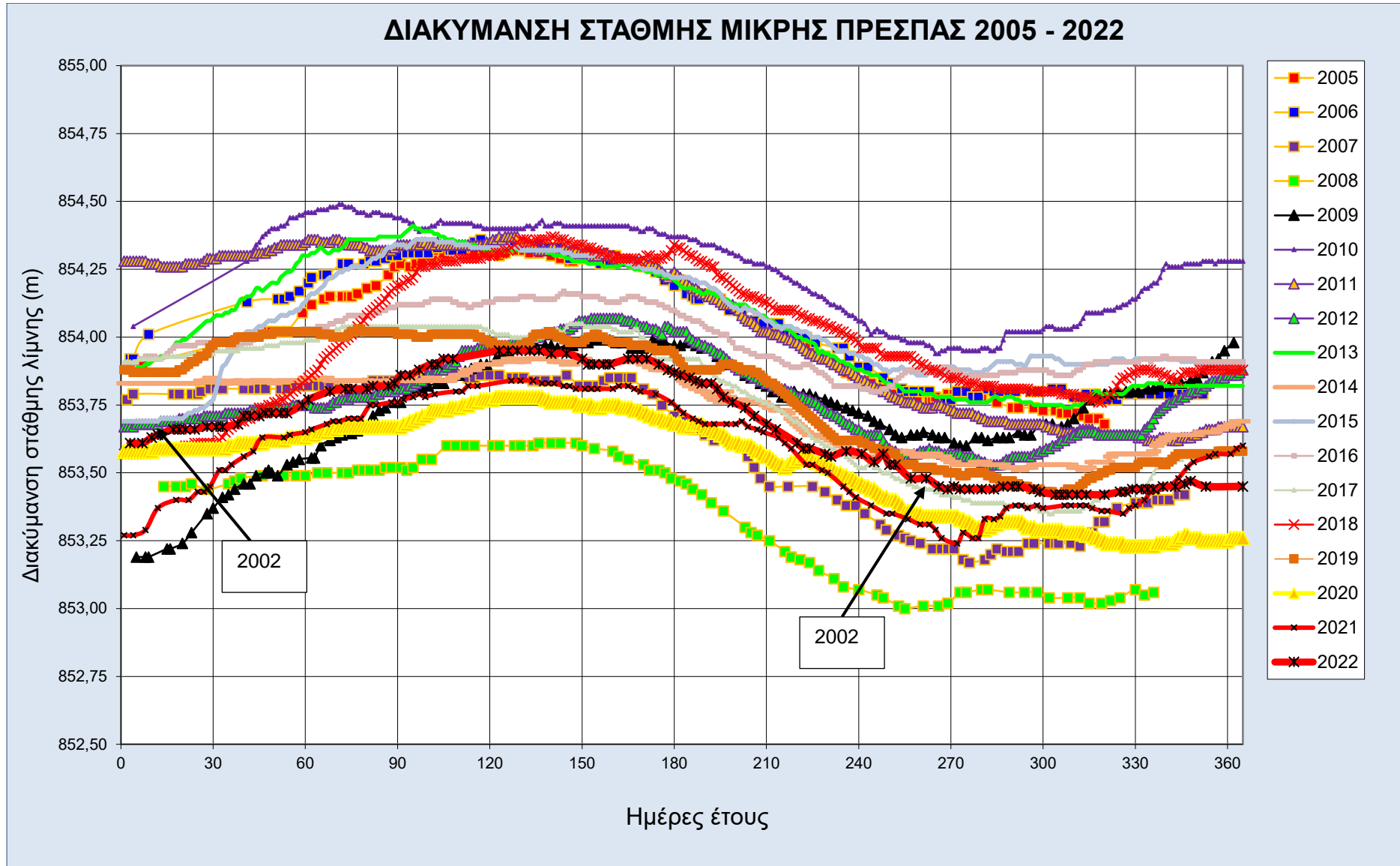
Σχήμα 2: Σχηματική ανάλυση των κύριων τάσεων της διακύμανση στάθμης Μικρής Πρέσπας το έτος 2022.

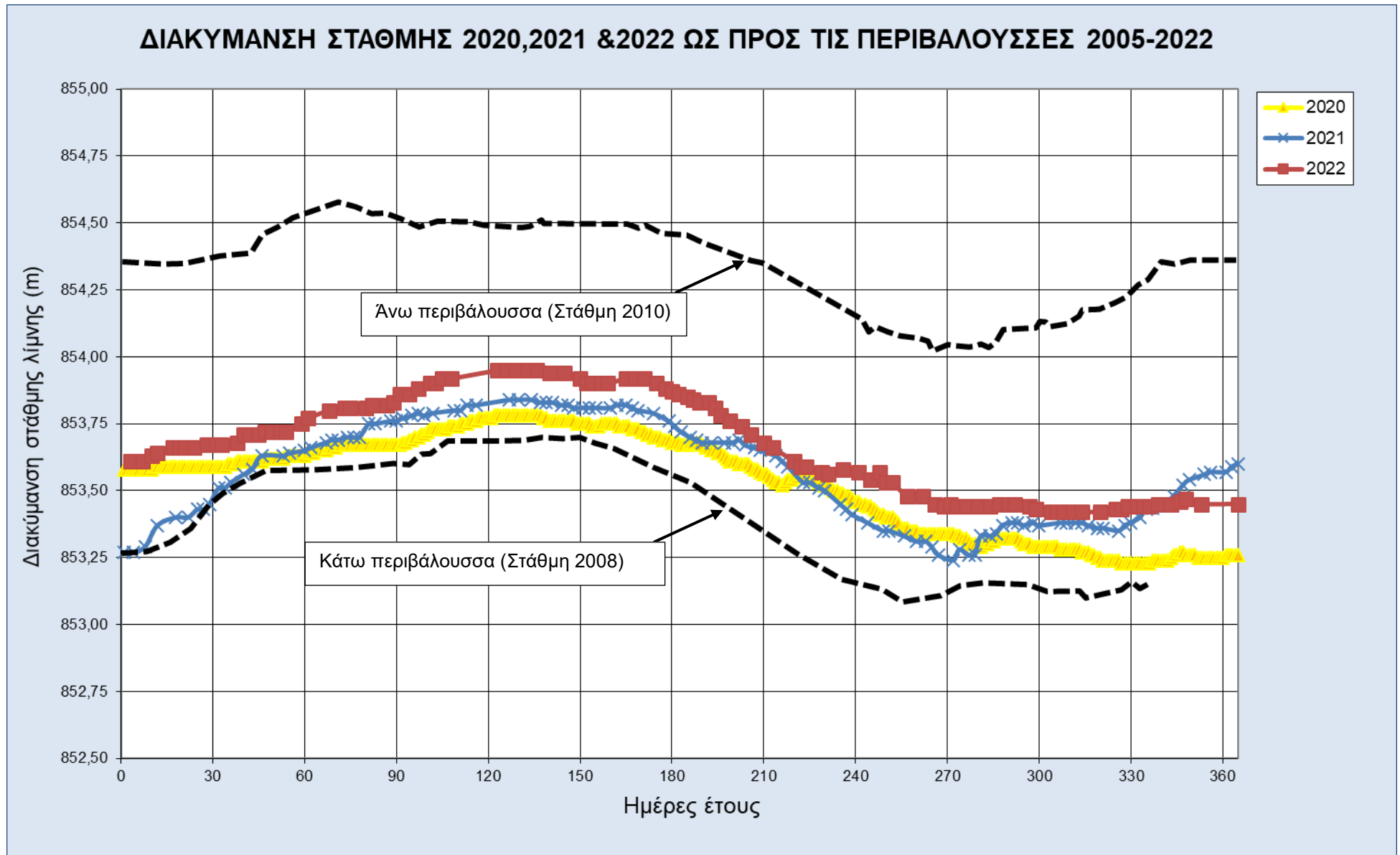
Σχήμα 3. Μεταβολή στάθμης Μικρής Πρέσπας 2005- 2022 (Εντός πλαισίου η περίοδος 2005-2022)

Σχήμα 4: Ετήσιες διακυμάνσεις στάθμης Μικρής Πρέσπας την περίοδο 1997- 2022

Σχήμα 5: Ετήσιες διακυμάνσεις στάθμης Μικρής Πρέσπας την περίοδο μετά την κατασκευή των θυροφραγμάτων στη θέση Κούλα, 2005 – 2022

Σχήμα 6: Διακύμανσης στάθμης Μικρής Πρέσπας 2022 ως προς τις περιβάλλουσες ανώτατης και κατώτατης στάθμης της περιόδου 2005-2022

Πίνακας 2. Μηνιαία κατακρημνίσματα (Precipitation) (mm) 2022 στο σταθμό Κούλας του Αστεροσκοπείου Αθηνών

ANNUAL CLIMATOLOGICAL SUMMARY for 2022

National Observatory of Athens

Institute of Environmental Research and Sustainable Development, meteo.gr

Station Name: Prespes

Latitude: 40.80000 N

Longitude: 21.10000 E

Elevation: 854m

Date/Time in: LOCAL TIME

Year	Month	Mean Temp	Mean High Temp	Mean Low Temp	Abs High Temp	Abs Low Temp	Day	Acum Rain	Max Daily Rain	Day	Mean Wind Speed	Abs High Speed	Day	Dom Dir
2022-01		0.9	5.3	-2.3	13.0	-9.7	05	13.6	6.0	10	5.8	49.9	18	S
2022-02		3.4	8.5	-0.2	16.1	-5.1	04	24.6	13.4	27	6.5	59.5	08	S
2022-03		3.3	8.2	-0.5	17.1	-6.5	12	26.4	9.4	06	5.2	82.1	31	NNE
2022-04		10.6	16.2	6.1	24.3	1.8	04	58.0	11.8	10	6.5	80.5	01	NNE
2022-05		17.0	23.5	11.9	30.3	7.0	03	12.4	7.0	01	2.9	66.0	29	NNE
2022-06		21.3	27.0	16.7	30.6	13.4	10	1.4	1.0	06	3.2	49.9	17	NNE
2022-07		22.7	28.7	17.6	33.1	13.7	10	6.0	5.2	08	3.8	59.5	08	NNE
2022-08		21.5	27.7	17.1	32.6	14.1	15	38.0	18.8	29	2.5	49.9	29	NNE
2022-09		17.7	23.4	13.4	29.1	6.6	22	28.2	14.0	17	3.7	43.5	17	SW
2022-10		13.3	19.4	9.2	25.7	6.4	19	47.4	19.0	14	3.3	40.2	01	WSW
2022-11		9.8	13.4	6.9	20.7	1.7	26	49.0	11.6	20	4.4	51.5	21	SSW
2022-12		6.8	10.4	4.5	18.7	0.9	22	26.4	6.4	11	3.7	59.5	12	SW
2022		12.4	17.6	8.4	33.1	-9.7	01	331.4	19.0	10	4.3	82.1	03	

Διαχείριση θυροφραγμάτων - Επιφανειακές εκροές μέσω θυροφραγμάτων

Λόγω των χαμηλών εισροών και της διακύμανσης της στάθμης της λίμνης σε σημαντικά χαμηλότερα υψόμετρα από τη στάθμη στόχο (+854,40 - +854,50) δεν έγιναν χειρισμοί των θυροφραγμάτων το 2022 τα οποία παρέμειναν κλειστά καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και συνεπώς οι επιφανειακές εκροές της λίμνης ήταν μηδενικές.

Οι εκροές της Μικρής Πρέσπας προς τη Μεγάλη Πρέσπα την περίοδο μετά την κατασκευή του θυροφράγματος (2005-2022) δίδονται στα Σχήματα 7 & 8. Η τάση των αθροιστικών εκροών από τη Μικρή Πρέσπα την περίοδο 2014-2022 είναι έντονα μειωμένη σε σχέση με την αντίστοιχη της περιόδου 2005-20013 γεγονός που ενισχύει την αναγκαιότητα να εφαρμοσθούν οι προτάσεις της Απόφασης 28/2022 του ΔΣ του ΦΔΠαΠ.

Δείκτες αξιολόγησης ετήσιας διαχείρισης στάθμης

Λόγω απουσίας χειρισμών των θυροφραγμάτων δεν υπολογίζονται οι δείκτες αξιολόγησης της διαχείρισης της στάθμης το 2022. Η διατήρηση των θυροφραγμάτων σε κλειστή θέση καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ήταν η καλύτερη δυνατή από πλευράς διαχείρισης της στάθμης.

Λειτουργική κατάσταση θυροφράγματος Κούλας το 2022.

Κατά το 2022 δεν απαιτήθηκαν χειρισμοί του θυροφράγματος. Στο θυροφράγμα δεν έγινε συντήρηση.

Υπόγειες απώλειες λόγω διαφοράς στάθμης μεταξύ Μικρής και Μεγάλης Πρέσπας

Κατά το 2022 η διαφορά στάθμης μεταξύ Μικρής και Μεγάλης Πρέσπας κυμάνθηκε σε υψηλά επίπεδα ήτοι μεταξύ 7,70 m και 7.47 m με το μέσο όρο να ανέρχεται σε 7.57 m. Η διαφορά στάθμης μεταξύ των 2 λιμνών παρουσιάζει αύξηση κατά 2m σε σχέση με το 2005.

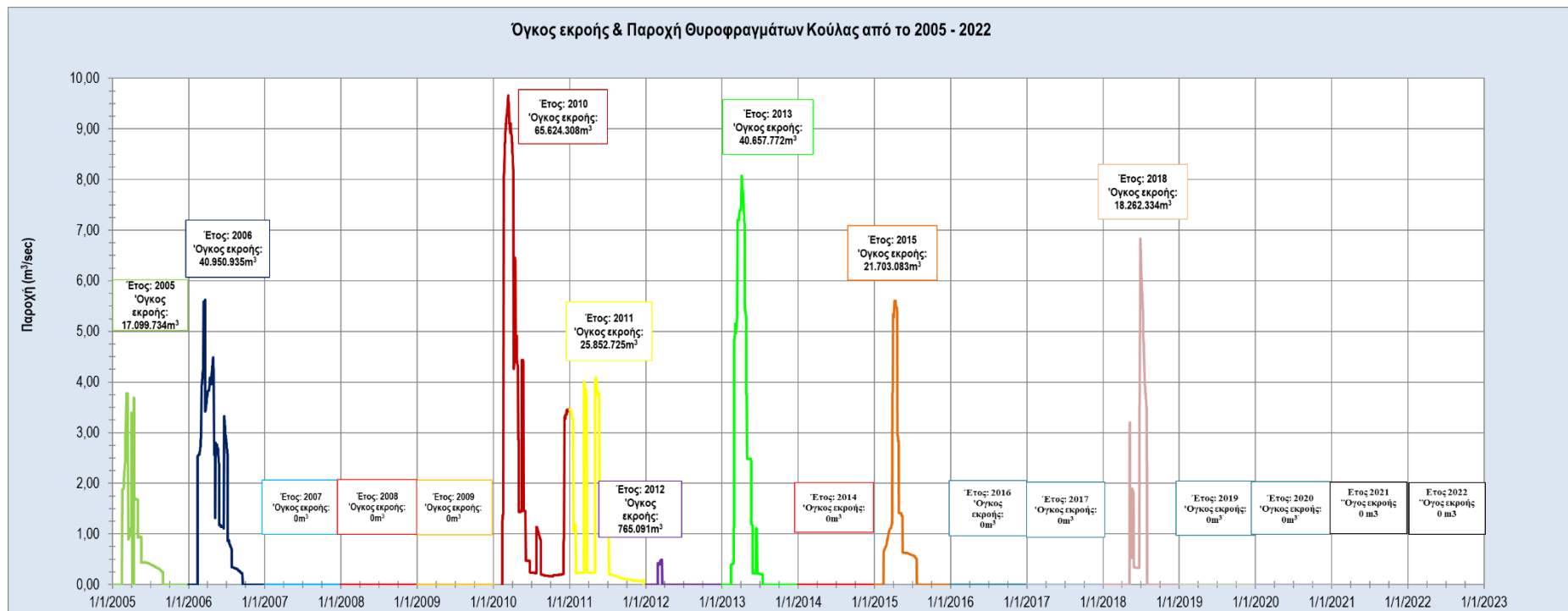
Σημειώνεται ότι για μέση διαφορά στάθμης 7,60 m οι ετήσιες υπόγειες απώλειες ανέρχονται σε $24 \cdot 10^6$ m³ που ισοδυναμούν με πτώση στάθμης στη Μικρή Πρέσπα 0,60 m. Επίσης σημειώνεται ότι αύξηση της υψομετρικής διαφοράς κατά 2 m συνεπάγεται μία πρόσθετη πτώση της στάθμης της Μικρής Πρέσπας κατά 15 cm/έτος.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η διαφορά στάθμης των δύο λιμνών επηρεάζει ιδιαίτερα σημαντικά το ισοζύγιο της Μικρής Πρέσπας και κατά συνέπεια το μέσο υψόμετρο της στάθμης της.

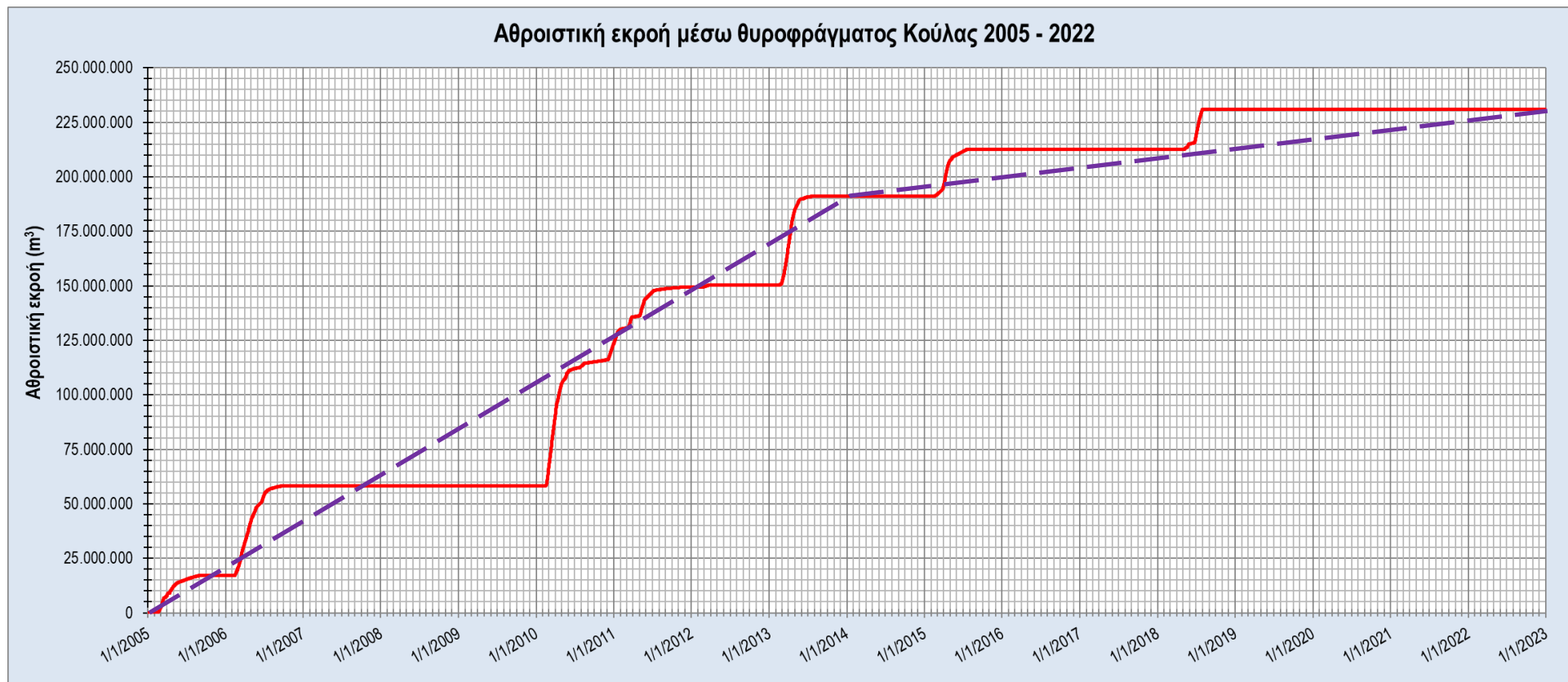
Υλοποίηση Αποφάσεων ΦΔΕΠαΠ έτους 2022

Η Απόφαση του ΦΔΕΠαΠ 28/2022 που αφορά στις απαιτούμενες ενέργειες για τη διαχείριση της στάθμης δεν ήταν υλοποιήσιμη λόγω της χαμηλής διακύμανσης αυτής.

Για την αντιμετώπιση των γενικότερων και ιδιαίτερα σοβαρών θεμάτων της λίμνης που αναφέρονται στα σημεία 1,2,3,5,9,10,11,16 της προαναφερόμενης Απόφασης (Προτάσεις ΕΔΥ/2022) δεν υπήρξε σχετική πρόοδος.

Σχήμα 7: Όγκοι και Παροχές εκροών θυροφραγμάτων Κούλας Μικρής Πρέσπας την περίοδο 2005-2022

Σχήμα 8: Αθροιστικό διάγραμμα εκροών θυροφραγμάτων την περίοδο 2005-2022. Σημειώνεται η μέση κλίση ανά περίοδο 9 ετών.

Συμπεράσματα της διαχείρισης στάθμης Μικρής Πρέσπας έτους 2022.

Το 2022 αποτέλεσε το 18 έτος συνεχούς διαχείρισης της στάθμης της Μικρής Πρέσπας και το 10^ο έτος κατά το οποίο δεν απαιτήθηκε το άνοιγμα των θυροφραγμάτων καθώς η ανώτατη στάθμη της λίμνης δεν υπερέβη το προκαθορισμένο όριο που έχει τεθεί από το ΔΣ του ΦΔΕΠΑΠ (Απόφαση ΔΣ ΦΔΕΠΑΠ 28/2022) και συνεπώς δεν υπήρξε υπερχειλίση από τη Μικρή Πρέσπα προς τη Μεγάλη Πρέσπα.

Η διακύμανση της στάθμης καθορίστηκε αποκλειστικά από τα κλιματικά χαρακτηριστικά του έτους (βροχοπτώσεις, εξάτμιση), τις υπόγειες απώλειες κυρίως προς τη Μεγάλη Πρέσπα και τις καθαρές απολήψεις του αρδευτικού έργου.

Το ισοζύγιο της λίμνης το 2021 ήταν αρνητικό με πτώση της στάθμης στο τέλος του έτους κατά 16 cm έναντι της στάθμης στην αρχή του 2022. Το 2022 η μέγιστη στάθμη +853,95 καταγράφηκε το διάστημα 3/5/2022 - 16/5/2022.

Η διαχείριση της στάθμης το 2022 κρίνεται ως επιτυχής με βάση τα προκαθορισμένα κριτήρια αξιολόγησης καθώς το μη άνοιγμα των θυροφραγμάτων, η οποία αποτελούσε και τη μόνη ορθή διαχείριση αυτών με τις επικρατούσες υδρολογικές συνθήκες, διατήρησε τη στάθμη κατά το δυνατό υψηλότερα και συνεπώς πλησιέστερα στη στάθμη στόχο.

Η στάθμη στις αρχές του 2023 και μέχρι σήμερα κινείται σε πολύ χαμηλά υψόμετρα. Ενδεικτικά στις 26/5/2023 η στάθμη ανέρχονταν στο 853,69 ήτοι 25 cm χαμηλότερα από τη στάθμη του 2022 την αντίστοιχη περίοδο (853,94) και μόλις 8 cm υψηλότερα από το αντίστοιχο κάτω όριο της περιόδου 2005-2022 (περίοδος λειτουργίας των θυροφραγμάτων Κούλας).

Προτάσεις διαχείρισης στάθμης Μικρής Πρέσπας για το έτος 2023 και την περίοδο 2023-2026.

Για το έτος 2023

Προτείνεται

α) η υιοθέτηση της Απόφασης 28/2022 του Φ.Δ.Ε.ΠΑ.Π. στο σύνολό της και

β) η σύνταξη ενός ρεαλιστικού προγράμματος ενεργειών για την υλοποίηση της προαναφερόμενης Απόφασης

Για την περίοδο 2023-2026

Η διαχείριση της στάθμης της λίμνης την επόμενη τετραετία (2023-2026) προτείνεται να είναι συμβατή με τις κατευθυντήριες οδηγίες του «Οδηγού Διαχείρισης της Υγροτοπικής Βλάστησης στη λίμνη Μικρή Πρέσπα (2022-2026)».

Ιούνιος 2023

Για τη σύνταξη

Γραφείο Υδραυλικών Μελετών

Γ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ
ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ Α.Ε

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΤΕΥΧΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ, Αρ. Φύλλου 302,
23 Ιουλίου 2009
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Αριθμ. 28651

Χαρακτηρισμός των λιμνών Μικρής και Μεγάλης Πρέσπας και της λεκάνης απορροής αυτών ως Εθνικού Πάρκου.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

.....
Άρθρο 3
.....

Την ευθύνη λειτουργίας του θυροφράγματος έχει ο Φορέας Διαχείρισης, ο οποίος συνεργάζεται γι' αυτό το σκοπό με την αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Η λειτουργία αυτού του έργου γίνεται σύμφωνα με την εγκεκριμένη μελέτη διαχείρισης του θυροφράγματος, η οποία προσδιορίζει την επιθυμητή διακύμανση στάθμης μεταξύ 854,40 μ. και 854,80 μ., ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η περιβαλλοντική διαχείριση των νερών της λίμνης.